

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2018

946/2018

Laki

aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 2, 6–22, 23, 24, 27–34, 36–68, 70, 71, 73–77, 79–81, 82–84, 92 ja 93 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 910/2011, 879/2014, 474/2016, 483/2017 ja 629/2017, 21 § osaksi laissa 910/2011, 33, 58, 59, 61, 83 ja 93 § laissa 879/2014, 36, 39, 41 ja 42 § laissa 910/2011, 37 ja 53 § osaksi laissa 474/2016, 38 ja 65 § osaksi laissa 879/2014, 57 § laeissa 879/2014 ja 629/2017, 70 § laissa 308/2018 sekä 77 § osaksi laissa 308/2018, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitetaan:

- 1) *SOLAS-yleissopimuksella* ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- 2) *non-SOLAS-direktiivillä* matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/45/EY;
- 3) *MARPOL 73/78 -yleissopimuksella* alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvää vuoden 1978 pöytäkirjaa (SopS 51/1983) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- 4) *Helsingin sopimuksella* vuoden 1992 Itämeren alueen merellisen ympäristön suoje-lua koskevaa yleissopimusta (SopS 2/2000) ja sen liitteitä sekä niihin myöhemmin tehtyjä muutoksia;
- 4 a) *painolastivesiyleissopimuksella* alusten painolastivesien ja sedimenttien valvon-nasta ja käsittelystä vuonna 2004 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta ja siihen myöhem-min tehtyjä muutoksia;
- 5) *suurnopeusalussäännöstöllä* suurnopeusalusten kansainvälistä turvallisuussäännös-töä, joka sisältyy Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriturvallisuuskomitean 20 päivänä toukokuuta 1994 antamaan päätöslauselmaan MSC.36(63) (1994 HSC-koodi) sekä meriturvallisuuskomitean 5 päivänä joulukuuta 2000 antamaan päätöslauselmaan MSC.97(73) (2000 HSC-koodi) sekä niihin myöhemmin tehtyjä muutoksia;
- 6) *kalastusalueidirektiivillä* yhdenmukaistetun turvallisuusjärjestelmän luomisesta ka-lastusaluksille, joiden pituus on 24 metriä tai enemmän, annettua neuvoston direktiiviä 97/70/EY, sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiiveillä 99/19/EY ja 2002/35/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/84/EY ja asetuk-sella (EY) N:o 219/2009;

HE 61/2018
HE 104/2018
LiVM 21/2018
EV 102/2018

7) *Torremolinoksen pöytäkirjalla* vuonna 1993 tehtyä pöytäkirjaa, joka liittyy vuonna 1977 tehtyyn kalastusalusten turvallisuutta koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen ja siihen myöhemmin tehtyjä muutoksia;

8) *erikoisaluslainsäädännöllä* erikoisalusten turvallisuussäädöksiä, jotka sisältyvät IMO:n yleiskokouksen 17 päivänä marraskuuta 1983 antamaan päätöslauselmaan A.534(13) sekä meriturvallisuuskomitean 13 päivänä toukokuuta 2008 antamaan päätöslauselmaan MSC.266(84) sekä niihin myöhemmin tehtyjä muutoksia;

9) *luokituslaitosdirektiivillä* alusten tarkastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja laitoksia sekä merenkulun viranomaisten asiaan liittyviä toimia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/15/EY siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

10) *lastiviivayleissopimuksella* vuoden 1966 kansainvälistä lastiviivayleissopimusta (SopS 52/1968) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

11) *Itämeren lastiviivasopimuksella* Suomen tasavallan hallituksen ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton hallituksen välistä sopimusta Itämeren lastiviivoista (SopS 26/1988);

12) *aluksenmittausyleissopimuksella* vuoden 1969 kansainvälistä aluksenmittausyleissopimusta (SopS 31/1982);

13) *merityöyleissopimuksella* merityötä koskevaa vuoden 2006 yleissopimusta (SopS 52/2013);

13 a) *aluskierrätysasetuksella* aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1257/2013;

14) *aluksella* veteen tukeutuvaa ja vesillä liikkumiseen tarkoitettua kulkuvälinettä tai laitetta;

15) *ammattiveneellä* alusta, jonka pituus on vähintään 5,5 metriä mutta alle 24 metriä, ja jota käytetään ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen;

16) *erikoisaluksella* mekaanisesti omalla käyttövoimalla liikkuvaa alusta, joka kuljettaa miehistöön kuuluvien lisäksi enemmän kuin 12 erityistehtävissä aluksella toimivaa henkilöä ja jota käytetään tieteelliseen tutkimukseen, merihenkilöstön koulutukseen, kaapelilaskuun, aluksiin ja muuhun omaisuuteen kohdistuvaan meripelastukseen tai muuhun vastaavaan erikoistarkoitukseen, ei kuitenkaan tavallisena matkustaja-aluksena käytettävää alusta;

17) *huviveneellä* tyypistä tai kuljetuskoneistosta riippumatta urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua venettä, jonka rungon pituus sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien mukaan mitattuna on vähintään 2,5 ja enintään 24 metriä; huviveneellä ei tarkoiteta miehitettynä tai miehittämättömänä vuokralle tarjottavaa alusta;

18) *kalastusaluksella* alusta, joka on varustettu tai jota käytetään kalojen tai vesien muiden elollisten luonnonvarojen pyyntiin kaupallisessa tarkoituksessa;

19) *matkustaja-aluksella* kauppamerenkulkuun käytettävää alusta, joka kuljettaa enemmän kuin 12 matkustajaa; matkustajalla tarkoitetaan jokaista muuta henkilöä kuin aluksen päällikköä ja laivaväkeen kuuluvaa tai muuta missä ominaisuudessa tahansa alukseen toimeen otettua tai siinä aluksen lukuun työskentelevää henkilöä taikka alle vuoden ikäistä lasta;

20) *ro-ro-matkustaja-aluksella* alusta, joka kuljettaa enemmän kuin 12 matkustajaa ja jossa on non-SOLAS-direktiivin liitteessä I olevassa II-2/A/2 säännössä määriteltyjä ro-ro-lastitiloja tai erityistiloja;

21) *suurnopeusaluksella* SOLAS-yleissopimuksen liitteen X luvun 1 säännössä määriteltyä suurnopeusalusta;

22) *suurnopeusmatkustaja-aluksella* SOLAS-yleissopimuksen liitteen X luvun 1 säännössä määriteltyä suurnopeusalusta, joka kuljettaa enemmän kuin 12 matkustajaa; suurnopeusmatkustaja-aluksena ei pidetä kotimaan matkoja merialueilla liikennöiviä 38 kohdas-

sa tarkoitettuja B-, C- tai D-luokan matkustaja-aluksia, kun niiden suunnitteluvesiviivaa vastaava uppoama on alle 500 kuutiometriä, ja niiden maksiminopeus, sellaisena kuin se on määriteltynä suurnopeusalusäännösten 1.4.30 kohdassa, on pienempi kuin 20 solmua;

23) *proomulla* vähintään 12 metrin pituista alusta, jolla ei ole omaa kuljetuskoneistoa; vähimmäispituus ei koske vedenalaiseen työhön käytettävää proomua;

24) *vuokraveneellä* huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) soveltamisalaan kuuluvaa, huvikäyttöön vuokralle miehitettynä tai miehittämättömänä tarjottavaa alusta, joka kuljettaa muussa kuin säännöllisessä liikenteessä enintään 12 matkustajaa; ei kuitenkaan purjevenettä, jonka rungon pituus on valmistajan ilmoituksen mukaan alle 5,5 metriä, moottorilla varustettua venettä, jonka moottoriteho on moottorin valmistajan ilmoituksen mukaan alle 15 kilowattia, vesiskootteria eikä soutuvenettä;

25) *lastialuksella* muita kuin 15–24 kohdassa tarkoitettuja vähintään 5,5 metrin pituisia aluksia;

26) *säiliöaluksella* lastialusta, jonka lastitilat on rakennettu tai soveltuvat pääasiassa nestemäisen lastin kuljettamiseen irtolastina;

27) *aluksen pituudella* 96 prosenttia kokonaispituudesta vesiviivalla, joka on 85 prosentin korkeudella pienimmästä mallisivukorkeudesta mitattuna kölin yläreunasta, tai pituutta keulan etureunasta peräsintukin keskipisteeseen samalla vesiviivalla, jos tämä mitta on suurempi; aluksissa, joiden köli on suunniteltu kaltevaksi, tämä pituus mitataan vesiviivalla, joka on suunnitellun vesiviivan suuntainen; alle 12 metriä pitkän aluksen pituus on kuitenkin sen suurin pituus;

28) *bruttovetoisuudella* aluksen mittakirjassa ilmoitettua bruttovetoisuutta, joka on määritetty käyttäen aluksenmittausyleissopimuksen liitteessä I olevaa kaavaa; puskiijan ja proomun muodostaman kiinteän yhdistelmän bruttovetoisuus on näiden yhteenlaskettu bruttovetoisuus;

29) *nettovetoisuudella* aluksen mittakirjassa ilmoitettua nettovetoisuutta, joka on määritetty käyttäen aluksenmittausyleissopimuksen liitteessä I olevaa kaavaa; puskiijan ja proomun muodostaman kiinteän yhdistelmän nettovetoisuus on näiden yhteenlaskettu nettovetoisuus;

30) *kansainvälisellä lastimerkillä* lastiviivayleissopimuksen mukaista lastimerkkiä;

31) *Itämeren lastimerkillä* Itämeren lastiviivasopimuksen mukaista lastimerkkiä;

32) *kalastusalusten luokilla* luokkia I, II ja III siten, että luokkaan I kuuluvat alukset, joiden pituus on alle 15 metriä, luokkaan II alukset, joiden pituus on vähintään 15 metriä mutta alle 24 metriä ja luokkaan III alukset, joiden pituus on vähintään 24 metriä;

33) *säännöllisellä liikenteellä* liikennettä ennalta määrättyjen aikataulujen tai reittien mukaisesti;

34) *kansainvälisellä liikenteellä* liikennettä ulkomaan satamien tai Suomen ja ulkomaan satamien välillä; kansainvälinen liikenne jaetaan neljään liikennealueeseen seuraavasti:

a) *itämerenliikenne* on liikennettä kotimaanliikennealueen ulkopuolella Itämerellä mukaan lukien Suomenlahti ja Pohjanlahti sekä rajanaan Pohjanmereen Tanskan ja Ruotsin välillä Skagenin leveyspiiri 57° 44,8" pohjoista leveyttä;

b) *lähiliikenne* on liikennettä itämerenliikennealueen ulkopuolella Pohjanmerellä sekä siihen liittyvillä vesillä, ei kuitenkaan kauempana kuin 12° läntistä pituutta eikä etelämpänä kuin 48° pohjoista leveyttä eikä pohjoisempänä kuin 64° pohjoista leveyttä;

c) *euroopanliikenne* on liikennettä lähiliikennealueen ulkopuolella, ei kuitenkaan lännempänä kuin 12° läntistä pituutta eikä etelämpänä kuin 30° pohjoista leveyttä eikä idempänä kuin 45° itäistä pituutta;

d) *kaukoliikenne* on liikennettä lähiliikennealueen ja euroopanliikennealueen ulkopuolella;

35) *kansainvälisellä matkalla* merimatkaa Suomen satamasta Suomen ulkopuolella olevaan satamaan tai päinvastoin;

36) *kotimaanliikenteellä* liikennettä kotimaan satamien välillä; kotimaanliikenteeseen rinnastetaan liikenne Saimaan kanavan ja siihen välittömästi liittyvien Venäjän vesialueiden kautta Viipuriin sekä liikenne Vihreojn ja Viipurin välillä; kotimaanliikenne jaetaan kolmeen liikennealueeseen seuraavasti:

a) *liikennealue I* käsittää joet, kanavat, satamat, järvet sekä sellaiset sisäsaaristoalueet, jotka eivät ole välittömästi alttiina aavalta mereltä tulevalle merenkäynnille samoin kuin lyhyet suojaamattomat väyläosuudet sisäsaaristossa;

b) *liikennealue II* käsittää ulkosaariston ja sellaiset saaristoalueet, jotka ovat välittömästi alttiina aavalta mereltä tulevalle merenkäynnille;

c) *liikennealue III* käsittää avomerialueet kotimaanliikenteessä;

37) *kotimaan matkalla* matkaa Suomen merialueella suomalaisesta satamasta toiseen tai samaan suomalaiseen satamaan;

38) *matkustaja-alusten luokilla* non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan matkustaja-aluksen liikennöimän merialueen mukaisesti määräytyviä matkustaja-alusluokkia:

a) *A-luokan matkustaja-aluksella* kotimaan matkoilla liikennöivää matkustaja-alusta, joka saa liikennöidä myös B-, C- ja D-luokkien ulkopuolella;

b) *B-luokan matkustaja-aluksella* matkustaja-alusta, joka liikennöi, paitsi C- ja D-luokkien alueilla, kotimaan matkoilla, joilla aluksen suurin etäisyys ei missään vaiheessa ole suurempi kuin 20 meripeninkulmaa rantaviivasta, jossa haaksirikkoutuneet pääsevät maihin, keskimääräisen vuoroveden korkeuden mukaisesti laskettuna;

c) *C-luokan matkustaja-aluksella* matkustaja-alusta, joka liikennöi, paitsi D-luokan alueella, kotimaan matkoilla sellaisilla merialueilla, joilla 2,5 metriä ylittävän merkitsevän aallonkorkeuden todennäköisyys on pienempi kuin 10 prosenttia yhden vuoden aikana ympärivuotisessa liikennöinnissä, tai tiettyinä rajoitettuna vuodenaikana yksinomaan kyseisenä vuodenaikana tapahtuvassa liikennöinnissä, ja joilla aluksen etäisyys ei missään vaiheessa ole suurempi kuin 15 meripeninkulmaa suojapaikasta eikä suurempi kuin 5 meripeninkulmaa rantaviivasta, jossa haaksirikkoutuneet pääsevät maihin, keskimääräisen vuoroveden korkeuden mukaisesti laskettuna;

d) *D-luokan matkustaja-aluksella* matkustaja-alusta, joka liikennöi kotimaan matkoilla ainoastaan sellaisilla merialueilla, joilla 1,5 metriä ylittävän merkitsevän aallonkorkeuden todennäköisyys on pienempi kuin 10 prosenttia yhden vuoden aikana ympärivuotisessa toiminnassa, tai tiettyinä rajoitettuna vuodenaikana yksinomaan kyseisenä vuodenaikana tapahtuvassa liikennöinnissä, ja joilla aluksen etäisyys ei missään vaiheessa ole suurempi kuin 6 meripeninkulmaa suojapaikasta eikä suurempi kuin 3 meripeninkulmaa rantaviivasta, jossa haaksirikkoutuneet pääsevät maihin, keskimääräisen vuoroveden korkeuden mukaisesti laskettuna;

39) *pyyntialueella I* järviä sekä sisä- ja ulkosaaristoa Suomen sisäisten aluevesien ulkoraajaan asti, *pyyntialueella II* avomerialueita Suomenlahdella, Pohjois-Itämerellä ja Pohjanlahdella leveyspiirin 59° 00" P pohjoispuolella sekä *pyyntialueella III* muita merialueita Itämerellä rajanaan Pohjanmereen Tanskan ja Ruotsin välillä Skagenin leveyspiiri 57° 44,8" pohjoista leveyttä;

40) *talviliikenteellä* kulkua murretussa jääuomassa tai syöksyjä ottamalla kiintojäässä;

41) *luokituslaitosasetuksella* alusten tarkastamis- ja katsastamislaitoksia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 391/2009;

42) *hyväksytyllä luokituslaitoksella* luokituslaitosasetuksen mukaisesti hyväksytyä laitosta, jonka kanssa Liikenteen turvallisuusvirasto tai Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt katsastusvaltuutusta koskevan sopimuksen;

43) *laivanisännällä* sellaista aluksen omistajaa tai koko aluksen vuokraajaa, joka joko yksinään tai yhdessä toisten henkilöiden kanssa käyttää tosiasiallista määräämisvaltaa alusturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä; laivanisäntään rinnastetaan tässä laissa se, joka sopimuksen perusteella tai muutoin tosiasiallisesti hoitaa aluksen alusturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.

6 §

Yleiset tekniset turvallisuusvaatimukset

SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen on täytettävä sopimuksessa sille asetetut rakenteita ja varusteita sekä niiden järjestelyjä koskevat vaatimukset. Alusta käytettäessä on noudatettava SOLAS-yleissopimuksessa asetettuja toiminnallisia vaatimuksia alusturvallisuuden varmistamiseksi.

SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen on täytettävä SOLAS-yleissopimukseen liittyvien säännösten velvoittavat määräykset, jotka koskevat alusten rakenteita, varusteita ja niiden järjestelyjä.

Sen lisäksi, mitä SOLAS-yleissopimuksessa määrätään, sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen on oltava hyväksytyt luokituslaitoksen laatimien aluksen runkoa, koneistoa sekä sähkö- ja automatiikkalaitteita koskevien sääntöjen tai vastaavina pidettävien Liikenne- ja viestintäviraston määräysten mukainen.

Liikenne- ja viestintävirasto voi alusturvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä SOLAS-yleissopimuksessa asetetuista teknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista soveltaen ensisijaisesti IMO:n ohjeita ja suosituksia sekä hyväksyä SOLAS-yleissopimuksen mukaisia turvallisuusrakenteita, turvallisuusjärjestelmiä ja turvallisuusvarusteita.

7 §

Vapautukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi vapauttaa aluksen, jota ei tavallisesti käytetä kansainvälisessä liikenteessä mutta joka poikkeuksellisesti joutuu tekemään kansainvälisen matkan, SOLAS-yleissopimuksen määräyksistä, jos alus täyttää ne turvallisuusvaatimukset, jotka ovat riittävät, kun otetaan huomioon aiotun matkan pituus ja luonne sekä kulkuvesi.

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää SOLAS-yleissopimuksen mukaisin edellytyksin sellaiselle alukselle, jonka rakenteessa on uudenlaisia osia, vapautuksen aluksen turvalliseen navigointiin liittyvistä laitevaatimuksista, jos niiden soveltaminen vakavasti vaikeuttaisi tällaisten osien kehittämistä ja niiden asentamista käyttöön kansainvälisessä liikenteessä oleviin aluksiin.

8 §

Samanarvoisuudet

Liikenne- ja viestintävirasto voi sallia muun kuin SOLAS-yleissopimuksessa edellytetyn laitteen, välineen tai kojeen asentamisen alukseen, muun kuin mainitussa sopimuksessa edellytetyn aineen käyttämisen aluksessa tai muun kuin mainitussa sopimuksessa edellytetyn järjestelyn soveltamisen aluksessa, jos Liikenne- ja viestintävirasto suoritettujen kokeiden perusteella tai muulla tavoin on todennut, että laite, väline, koje, aine tai erityinen järjestely on vähintään yhtä tehokas kuin SOLAS-yleissopimuksessa vaadittu.

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää SOLAS-yleissopimuksen mukaisin edellytyksin, että alukseen liittyvä laite, väline, koje, aine tai erityinen järjestely voidaan yksittäistapauksessa korvata muulla kuin SOLAS-yleissopimuksessa määrättyllä tavalla.

9 §

Vapautukset teknisistä turvallisuusvaatimuksista

Liikenne- ja viestintävirasto voi vapauttaa yksittäisen aluksen tai alusluokan SOLAS-yleissopimuksessa määrätyissä tapauksissa aluksen tai alusluokan rakenteille, varusteille tai niiden järjestelyille asetetuista vaatimuksista SOLAS-yleissopimuksessa määrätyillä edellytyksillä.

10 §

Aluksen turvallisuusjärjestelyjen vaihtoehtoinen toteuttamistapa

Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä, että yksittäisen aluksen turvallisuusjärjestelyt toteutetaan SOLAS-yleissopimuksen määräyksiin verrattuna vaihtoehtoisella tavalla, jos tällä tavoin saavutetaan ainakin vastaava turvallisuustaso kuin SOLAS-yleissopimuksen sääntöjä noudatettaessa saavutettaisiin.

11 §

Navigoinnin turvallisuusvaatimuksia koskevat poikkeukset, vapautukset ja samanarvoisuudet

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset SOLAS-yleissopimuksen liitteen V luvun mukaisesti siitä, miltä osin aluksiin, joiden bruttovetoisuus on alle 150, ja sellaisiin aluksiin, joiden bruttovetoisuus on alle 500 ja, jotka liikennöivät yksinomaan Suomessa suojaisilla rannikkovesillä tai sisävesiliikenteessä, sovelletaan SOLAS-yleissopimuksen liitteen V luvun sääntöjä 15–28. Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset myös siitä, miltä osin SOLAS-yleissopimuksen liitteen V luvun sääntöjä sovelletaan kotimaanliikenteen aluksiin.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräyksiä SOLAS-yleissopimuksen liitteen V luvun mukaisesti yleisestä poikkeuksesta navigointilaitteistoja koskevista vaatimuksista aluksille, joilla ei ole mekaanista kuljetuskoneistoa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää SOLAS-yleissopimuksen liitteen V luvun mukaisen osittaisen tai ehdollisen vapautuksen navigoinnin turvallisuusvaatimuksista tai samanarvoisuuden, kun alusta käytetään matkalla, jolla aluksen suurin etäisyys rannikosta, matkan pituus ja luonne, tavallisten merenkulun vaarojen puuttuminen ja muut turvallisuuteen vaikuttavat seikat ovat sellaiset, että SOLAS-yleissopimuksen täysimääräinen soveltaminen on epämielikästä tai tarpeetonta. Liikenne- ja viestintäviraston on tällöin otettava huomioon vapautusten ja samanarvoisuuksien mahdolliset vaikutukset muiden alusten turvallisuuteen.

12 §

Suurnopeusaluksen liikennöintilupa

Laivanisännän tai hänen edustajansa on haettava suurnopeusalukselle SOLAS-yleissopimuksessa tarkoitetun suurnopeusalussäännösten mukainen liikennöintilupa.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää ja tarvittaessa peruuttaa suurnopeusalussäännösten mukaisen suurnopeusaluksen liikennöintiluvan säännösten mukaisilla perusteilla.

13 §

Ilmoitukset IMO:lle

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava IMO:lle myöntämästään 7 §:n 2 momentin mukaisesta vapautuksesta, hyväksymästään 10 §:n mukaisesta vaihtoehtoisesta toteut-

tamistavasta sekä myöntämästään 11 §:n 3 momentin mukaisesta osittaisesta tai ehdollisesta vapautuksesta tai samanarvoisuudesta.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava IMO:lle 8 §:n 1 momentissa tarkoitetuista samanarvoisuutta koskevista päätöksistä sekä toimitettava selostus tehdyistä tutkimuksista.

14 §

Matkustaja-alusten luokat

Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvat matkustaja-alukset jaetaan A-, B-, C- ja D-luokkaan non-SOLAS-direktiivin mukaisesti sen merialueen perusteella, jolla ne liikennöivät.

Liikenne- ja viestintävirasto määrää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen merialueiden rajat.

Radioliikennettä koskevia säännöksiä ja määräyksiä sovellettaessa merialueet määritellään SOLAS-yleissopimuksen liitteen IV luvun määräysten mukaisesti.

15 §

Yleiset tekniset turvallisuusvaatimukset

Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan matkustaja-aluksen on täytettävä non-SOLAS-direktiivissä kyseisessä matkustaja-alusluokassa sille asetetut tekniset turvallisuusvaatimukset.

Sen lisäksi, mitä non-SOLAS-direktiivissä säädetään, direktiivin soveltamisalaan kuuluvan aluksen on oltava hyväksytyt luokituslaitoksen laatimien aluksen runkoa, koneistoa sekä sähkö- ja automatiikkalaitteita koskevien sääntöjen tai vastaavina pidettävien Liikenne- ja viestintäviraston määräysten mukainen.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa non-SOLAS-direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat määräykset aluksen teknisestä turvallisuudesta.

16 §

Lisäturvallisuusvaatimukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa alusturvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi tarkempia teknisiä määräyksiä non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvien matkustaja-alusten teknistä turvallisuutta koskevista seikoista, jos direktiivin mukaisia turvallisuusvaatimuksia on tarpeen parantaa ilmasto- ja sääolosuhteiden tai muiden erityisten paikallisten olosuhteiden vuoksi.

17 §

Samanarvoisuudet

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräyksiä, joilla sallitaan non-SOLAS-direktiivin liitteen I sääntöjä vastaavien sääntöjen soveltaminen, jos vastaavat säännöt ovat vähintään yhtä tehokkaita kuin liitteen I säännöt.

18 §

Vapautukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä, joilla vapautetaan non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvat matkustaja-alukset tietyistä direktiivin mukaisista erityisvaatimuksista, kun ne liikennöivät kotimaan matkoilla.

Liikenne- ja viestintäviraston on asetettava vapautukselle non-SOLAS-direktiivin mukaiset toiminnalliset vaatimukset, joilla varmistetaan, että aluksen turvallisuustaso ei heikene.

19 §

Suurnopeusmatkustaja-aluksen liikennöintilupa

Laivanisännän tai hänen edustajansa on haettava suurnopeusmatkustaja-alukselle non-SOLAS-direktiivissä tarkoitettun suurnopeusalussäännösten mukainen liikennöintilupa.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää ja tarvittaessa peruuttaa non-SOLAS-direktiivissä tarkoitettun suurnopeusalussäännösten mukaisen suurnopeusmatkustaja-aluksen liikennöintiluvan säännösten mukaisilla perusteilla.

20 §

Ilmoitukset komissiolle

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava 16–18 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä välittömästi Euroopan yhteisöjen komissiolle.

21 §

Kalastusalusdirektiivin soveltamisalaan kuuluva kalastusalus

Kalastusalusdirektiivin soveltamisalaan kuuluvan kalastusaluksen on täytettävä kalastusalusdirektiivissä ja muissa direktiiveissä kyseiselle alukselle asetetut tekniset turvallisuusvaatimukset. Aluksen on myös täytettävä Torremolinoksen pöytäkirjan vaatimukset siten kuin kalastusalusdirektiivissä säädetään.

Sen lisäksi, mitä kalastusalusdirektiivissä säädetään, kalastusaluksen rungon, pää- ja apukoneiston sekä sähkö- ja automaattikalusteiden suunnittelun, rakentamisen ja huollon standardeina on käytettävä hyväksytyin laitoksen luokitusta varten määrittelemiä tai Liikenne- ja viestintäviraston antamia vastaavia määräyksiä.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa kalastusdirektiivin ja muiden direktiivien täytäntöön panemiseksi tarkemmat määräykset kalastusaluksen teknisestä turvallisuudesta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksia kalastusalusdirektiivin vaatimuksista, jos poikkeus ei heikennä alusturvallisuutta.

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää kalastusalusdirektiivin mukaisin edellytyksin, että laitetta, välinettä, kojetta, ainetta tai erityisiä järjestelyjä voidaan yksittäistapauksessa pitää samanarvoisena kuin kalastusalusdirektiivissä muuten edellytetään.

22 §

Erikoisalus

Erikoisaluslainsäätönsä soveltamisalaan kuuluvan erikoisaluksen on täytettävä tässä säännöksessä kyseiselle alukselle asetetut tekniset turvallisuusvaatimukset.

Liikenne- ja viestintävirasto voi alusturvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä erikoisaluksille asetettavista teknisistä vaatimuksista IMO:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen erikoisaluslainsäätönsä määräyksistä, jos kyse on yksittäisestä matkasta suojaisilla rannikkovesillä ja alus täyttää ne turvallisuusvaatimukset, jotka ovat riittävät, kun otetaan huomioon aiotun matkan pituus ja luonne sekä kulkuvesi.

Liikenne- ja viestintävirasto voi vapauttaa erikoisaluslainsäätönsä määräyksistä aluksen, jota ei tavallisesti käytetä erikoisaluksena, mutta joka poikkeuksellisesti tekee matkan eri-

koisaluksena, jos alus täyttää ne turvallisuusvaatimukset, jotka ovat riittävät, kun otetaan huomioon aiotun matkan pituus ja luonne sekä kulkuvesi.

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää erikoisaluslainsäädännön mukaisin edellytyksin, että laitetta, välinettä, kojetta, ainetta tai erityisiä järjestelyjä voidaan yksittäistapauksessa pitää samanarvoisena kuin erikoisaluslainsäädännössä muuten edellytetään.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset siitä, miten erikoisaluslainsäädäntöä sovelletaan erikoisaluksiin, joiden bruttovetoisuus on alle 500.

23 §

Muut alukset

Liikenne- ja viestintävirasto antaa muille kuin 21 ja 22 §:ssä tarkoitetuille aluksille tarkempia teknisiä määräyksiä 5 §:ssä säädettyjen yleisten turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi ja alusturvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi. Määräykset voivat koskea aluksen:

- 1) rakennetta ja varusteita;
- 2) vakavuutta;
- 3) pää- ja apukoneistoa, laitteita sekä järjestelmiä;
- 4) merenkulkulaitteita ja -varusteita;
- 5) kulkuvaloja sekä viestintä- ja merkinantolaitteita;
- 6) radiolaitteita;
- 7) paloturvallisuutta;
- 8) hengenpelastuslaitteita;
- 9) sähköasennuksia ja -laitteita;
- 10) muita vastaavia teknisiä seikkoja.

Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 1 momentissa tarkoitetuista määräyksistä, jos alusturvallisuus ei olennaisesti heikene.

24 §

Ro-ro-aluksen keulaportin erityisvaatimus

Suomalaisen ro-ro-aluksen ja sellaisen ulkomaisen ro-ro-matkustaja-aluksen, joka harjoittaa säännöllistä liikennettä Suomen satamasta tai Suomen satamaan, autokannelle johdettavan keula-ajorampin on oltava rakenteeltaan ja järjestelyiltään sellainen, ettei keulalaidoitusportin rikkoutuminen tai irtoaminen vaurioita sitä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä keula-ajorampin rakenteesta ja järjestelyistä.

27 §

Kansainvälisessä liikenteessä oleva alus

Kansainvälisessä liikenteessä olevan aluksen on täytettävä lastiviivayleissopimuksen tai Itämeren lastiviivasopimuksen määräykset.

Aluksella on oltava kansainvälinen lastimerkki ja lastiviivakirja, Itämeren lastimerkki ja lastiviivakirja tai kansainvälinen lastiviivavapautuskirja siten kuin lastiviivayleissopimuksessa tai Itämeren lastiviivasopimuksessa määrätään.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä lastiviivayleissopimuksen ja Itämeren lastiviivasopimuksen täytäntöönpanemiseksi.

Kotimaanliikenteessä oleva alus

Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan kotimaanliikenteessä olevan matkustaja-aluksen on täytettävä non-SOLAS-direktiivissä asetetut lastiviivavaatimukset.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla kotimaanliikenteessä olevalla aluksella, jonka pituus on vähintään 24 metriä, on oltava kotimaanliikenteen lastimerkki ja kansallinen lastiviivakirja osoittamassa se enimmäissyväys, johon alus saadaan lastata. Jos aluksella on kansainvälinen lastimerkki ja lastiviivakirja tai Itämeren lastimerkki ja lastiviivakirja, ei erillistä kotimaanliikenteen lastimerkkiä ja kansallista lastiviivakirjaa tarvita.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla kotimaanliikenteessä olevalla aluksella, jonka pituus on yli 15 metriä, mutta alle 24 metriä, on oltava kulkuveden laatu huomioon ottaen turvallinen varalaita. Liikenne- ja viestintävirasto voi tarvittaessa määrätä tässä momentissa tarkoitettulle alukselle kotimaanliikenteen lastimerkin ja antaa kansallisen lastiviivakirjan, jos se aluksen käyttötarkoitus ja liikennealue huomioon ottaen on tarpeen aluksen turvallisen käytön varmistamiseksi.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa non-SOLAS-direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat määräykset non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan kotimaanliikenteessä olevan matkustaja-aluksen lastiviivasta. Liikenne- ja viestintävirasto antaa myös tarkemmat tekniset määräykset muiden kotimaanliikenteessä olevien alusten rakenteellisista vaatimuksista sekä varalaidasta ja sen laskemisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat tekniset määräykset kotimaanliikenteen lastimerkin ja lastimerkin ohella käytettävien viivojen mitoista, sijainnista ja merkitsemistavasta.

Vapautukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi vapauttaa suomalaisen aluksen, jossa on uudentyyppisiä ratkaisuja, lastiviivayleissopimuksen niistä määräyksistä, joiden soveltaminen saattaisi merkittävästi estää näiden uudentyyppisten ratkaisujen kehittämisen ja niiden ottamisen käyttöön kansainvälisillä matkoilla liikennöivissä aluksissa. Tällaisen aluksen on kuitenkin täytettävä ne turvallisuusvaatimukset, jotka ovat kokonaisturvallisuuden kannalta riittävät aluksen käyttötarkoitus huomioon ottaen.

Liikenne- ja viestintävirasto voi vapauttaa suomalaisen aluksen, jota ei tavallisesti käytetä kansainvälisessä liikenteessä, mutta joka poikkeuksellisesti tekee kansainvälisen matkan, noudattamasta lastiviivayleissopimuksen määräyksiä, jos alus täyttää turvallisuusvaatimukset, jotka ovat riittävät, kun otetaan huomioon aiotun matkan pituus ja luonne sekä kulkuvesi.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava IMO:lle 1 ja 2 momentin mukaisista vapautuksista.

Samanarvoisuudet

Liikenne- ja viestintävirasto voi sallia muun kuin lastiviivayleissopimuksessa edellytetyn laitteen, välineen tai kojeen asentamisen suomalaiseen alukseen, muun kuin mainituksa sopimuksessa edellytetyn aineen käyttämisen aluksessa tai muun kuin mainituksa sopimuksessa edellytetyn järjestelyn soveltamisen aluksessa, jos Liikenne- ja viestintävirasto suoritettujen kokeiden perusteella tai muulla tavoin on todennut, että laite, väline, koje, aine tai erityinen järjestely on vähintään yhtä tehokas kuin lastiviivayleissopimuksessa vaadittu.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava IMO:lle kansainvälisen liikenteen aluksia koskevista 1 momentin mukaisista päätöksistä sekä toimitettava sille selostus tehdyistä tutkimuksista.

31 §

Poikkeukset lastiviivamääräyksistä kotimaanliikenteessä

Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksen kotimaanliikenteen lastiviivamääräyksistä muulle alukselle kuin non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla matkustaja-alukselle, jos alusturvallisuus ei olennaisesti heikkene.

32 §

Lastimerkin määräämisen hakeminen ja järjestäminen

Suomalaisen aluksen laivanisännän tai hänen edustajansa on haettava kirjallisesti lastimerkin sijoituksen määräämistä Liikenne- ja viestintävirastolta tai Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamalta hyväksytyltä luokituslaitokselta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset hakemukseen liitettävistä tiedoista, hakemuksen ajankohdasta ja lastimerkin määräämisen järjestämisestä.

33 §

Lastimerkin määrääminen ja lastiviivakirja

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos määrää lastimerkin sijoituksen ja antaa lastiviivakirjan. Kotimaanliikenteessä lastimerkin sijoitus määrätään ja lastiviivakirja annetaan yhdelle tai useammalle kotimaanliikenteen liikennealueelle.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos voi määräämänsä lastimerkin sijoituksen perusteella antaa alukselle väliaikaisen lastiviivakirjan, joka on voimassa enintään viisi kuukautta.

Jos aluksen nimi tai kotipaikka muuttuu tai aluksen tiedoissa tapahtuu muita lastiviivakirjan tietoihin vaikuttavia muutoksia, laivanisännän tai hänen edustajansa on viipymättä haettava kirjallisesti uutta lastiviivakirjaa Liikenne- ja viestintävirastolta tai hyväksytyltä luokituslaitokselta.

34 §

Aluksen muuttaminen lastimerkin määräämisen jälkeen

Jos alukseen on lastimerkin määräämisen jälkeen tehty muutoksia, jotka voivat vaikuttaa aluksen varalaitaan, alusta ei saa käyttää ennen kuin laivanisäntä tai hänen edustajansa on tehnyt muutoksesta ilmoituksen Liikenne- ja viestintävirastolle tai sen valtuuttamalle hyväksytylle luokituslaitokselle ja kun alukselle on määrätty uusi varalaita.

36 §

Katsastaja

Suomalaisen aluksen katsastaa Liikenne- ja viestintävirasto. Liikenne- ja viestintävirasto voi valtuuttaa hyväksytyyn luokituslaitoksen suorittamaan katsastuksen osaksi tai kokonaan. Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamalla luokituslaitoksella on oltava edustaja, jolla on kotipaikka Suomessa ja joka käyttää luokituslaitoksen puhevaltaa tuomioistuimissa ja muun viranomaisen luona.

Liikenne- ja viestintäviraston on toimittava yhteistyössä valtuuttamansa hyväksytyt luokituslaitoksen kanssa luokituslaitoksen sääntöjen laatimisessa ja menettelytapojen käyttöönottamisessa sekä neuvoteltava sen kanssa yhdenmukaisen tulkinnan saavuttamiseksi kansainvälisistä sopimuksista.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa kotimaanliikenteen aluksen katsastuksen osaksi tai kokonaan myös sellaiselle nimeämälleen katsastajalle, joka ei ole Liikenne- ja viestintäviraston palveluksessa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää ammattiveneen katsastuksessa apuna huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain 27 §:ssä tarkoitettua ilmoitettua laitosta.

37 §

Toisen valtion viranomaisen suorittama katsastus

Liikenne- ja viestintävirasto voi pyytää SOLAS-yleissopimuksen, MARPOL 73/78 -yleissopimuksen, lastiviivayleissopimuksen tai painolastivesiyleissopimuksen sopimuspuolen viranomaista suorittamaan muun katsastuksen kuin peruskatsastuksen. Tällainen katsastus tunnustetaan samanarvoiseksi tässä luvussa tarkoitettua katsastuksen kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua yleissopimuksen sopimuspuolen lipun alla purjehtiva alus voidaan katsastaa Suomessa, jos aluksen lippuvaltion asianomainen viranomainen pyytää sitä Liikenne- ja viestintävirastolta.

38 §

Nimetty katsastaja

Nimetyllä katsastajalla tulee olla sellainen pätevyys, että hän pystyy asianmukaisesti suorittamaan katsastuksia. Nimetyn katsastajan pätevyysvaatimuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Nimetyn katsastajan nimityskirja myönnetään määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Nimityskirja voidaan hakemuksesta uusida, jos hakija osoittaa säilyttäneensä pätevyytensä.

Liikenne- ja viestintäviraston on peruutettava nimetyn katsastajan nimityskirja, jos:

1) nimetty katsastaja ei enää tiedoiltaan ja taidoiltaan täytä nimityskirjan saamisen edellytyksiä; tai

2) nimetty katsastaja vakavasti tai toistuvasti rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Ennen nimityskirjan peruuttamista nimettyä katsastajaa on kuultava.

Edellä 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa nimetyn katsastajan palauttamaan heti nimityskirjansa Liikenne- ja viestintävirastolle.

Nimityskirja peruutetaan kokonaan tai määräajaksi. Määräaika alkaa kulua siitä, kun nimetty katsastaja on saanut tiedon päätöksestä tai viimeistään, kun nimityskirjan voimassaolo päättyy.

39 §

Katsastusvaltuutusta koskeva sopimus

Liikenne- ja viestintäviraston on tehtävä katsastusvaltuutuksesta kirjallinen sopimus hyväksytyt luokituslaitoksen kanssa. Sopimuksessa on oltava määräykset ainakin luokituslaitosdirektiivin 5 artiklan 2 kohdassa mainituista asioista. Sopimukseen on sovellettava Suomen lakia.

40 §

Kieltäytyminen katsastusvaltuutuksen antamisesta

Jos Liikenne- ja viestintävirasto valtuuttaa hyväksytyin luokituslaitoksen 39 §:n mukaisesti suorittamaan katsastuksia, se ei voi kieltäytyä antamasta katsastusvaltuutusta Euroopan unionin alueella sijaitsevalle muulle hyväksytyille luokituslaitokselle, ellei luokituslaitosten lukumäärän rajoittamiseen ole perusteltua syytä.

41 §

Katsastusvaltuutuksen peruuttaminen

Liikenne- ja viestintäviraston on peruutettava katsastusvaltuutus, jos luokituslaitoksen hyväksyntä on luokituslaitosasetuksen 7 artiklan mukaisesti peruutettu.

Liikenne- ja viestintävirasto voi keskeyttää tai peruuttaa katsastusvaltuutuksen, jos luokituslaitos Liikenne- ja viestintäviraston antamasta huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta olennaisesti tai toistuvasti laiminlyö velvollisuutensa suorittaa katsastus 39 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaisesti.

42 §

Hyväksytyä luokituslaitosta koskeva valvonta

Liikenne- ja viestintäviraston on valvottava, että hyväksyty luokituslaitos suorittaa 39 §:ssä tarkoitettuun sopimukseen perustuvat tehtävänsä ja täyttää luokituslaitosasetuksen liitteen mukaiset vaatimukset. Liikenne- ja viestintäviraston on tehtävä tarkastus joka toinen vuosi ja raportoitava niistä Euroopan komissiolle.

Liikenne- ja viestintäviraston on toimitettava luokituslaitosdirektiivissä säädetyt ilmoitukset Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

43 §

Katsastuksen hakeminen ja järjestäminen

Laivanisännän tai hänen edustajansa on haettava kirjallisesti uuden aluksen ja olemassa olevaan alukseen tehtävien muutostöiden peruskatsastusta sekä näihin liittyvien piirustusten ja suunnitelmien hyväksymistä Liikenne- ja viestintävirastolta.

Muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja katsastuksia on haettava kirjallisesti Liikenne- ja viestintävirastolta tai nimetyltä katsastajalta.

Laivanisäntä tai hänen edustajansa voi hakea Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamalta hyväksytyltä luokituslaitokselta niitä katsastuksia, joiden tekemiseen Liikenne- ja viestintävirasto on kyseisen luokituslaitoksen valtuuttanut.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin hakemuksiin liitettävistä tiedoista, hakemusten ajankohdasta ja katsastuksen järjestämisestä.

44 §

Katsastuksen toimittaminen

Laivanisännän on huolehdittava siitä, että alus katsastetaan ja sovittava Liikenne- ja viestintäviraston tai Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttaman hyväksytyin luokituslaitoksen taikka nimetyn katsastajan kanssa katsastuksen ajasta ja paikasta.

Aluksen päällikön on huolehdittava siitä, että aluksessa on ennen katsastuksen aloittamista suoritettu ne valmistavat toimenpiteet, joita katsastuksen järjestelmällinen ja viivy-

tyksetön toimittaminen vaatii, sekä asetettava katsastuksen suorittajan käytettäväksi riittävä määrä henkilöitä.

Katsastus on toimitettava siten, että siitä on alukselle mahdollisimman vähän haittaa ja viivytystä.

45 §

Katsastuslajit

Alukselle tehtäviä meriturvallisuuskatsastuksia ovat peruskatsastus, uusintakatsastus, määräaikainen katsastus, välikatsastus ja vuosikatsastus.

Peruskatsastukseen kuuluu aluksen rakenteen, koneiston ja varusteiden perusteellinen tarkastus, aluksen pohjan ulkopuolinen tarkastus sekä painelaitteiden ensimmäinen määräaikaistarkastus.

Uusintakatsastukseen kuuluu aluksen rakenteen ja varusteiden tarkastus sekä pohjan ulkopuolinen tarkastus.

Määräaikaisessa katsastuksessa tarkastetaan, että aluksen paloturvallisuusjärjestelyt ja palonsammutuslaitteistot, hengenpelastuslaitteet ja -järjestelyt, radiolaitteet, navigointilaitteet, luositikkaat ja luotihissit järjestelyineen sekä muut SOLAS-yleissopimuksessa edellytetyt laitteet ovat kunnossa ja toimivia aluksen liikennealueet huomioon ottaen.

Välikatsastuksessa varmistetaan, että aluksen rakenteet, kattilat, painelaitteet, koneistot varusteineen, ohjauslaitteet ja niihin kuuluvat ohjausjärjestelmät sekä sähkölaitteet ovat hyvässä kunnossa. Lisäksi välikatsastukseen kuuluu aluksen pohjan ulkopuolinen tarkastus.

Vuosikatsastuksessa tarkastetaan silmämääräisesti, että aluksen rakenteita, koneistoa ja varusteita on ylläpidetty siten, että edellisessä katsastuksessa todettu merikelpoisuus on säilynyt ja ettei aluksessa Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymispäätöksessä edellytetyjä varusteita tai laitteita ole luvatta poistettu tai vaihdettu.

46 §

SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen meriturvallisuuskatsastus

SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluva alus on peruskatsastettava ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena siten kuin SOLAS-yleissopimuksessa määrätään.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa SOLAS-yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarkemmat tekniset määräykset 1 momentissa tarkoitetun peruskatsastuksen ja muiden SOLAS-yleissopimuksen mukaisten katsastusten suorittamisesta IMO:n ohjeiden mukaisesti.

47 §

Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan aluksen meriturvallisuuskatsastus

Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluva kotimaan matkoilla liikennöivä matkustaja-alus ja kotimaanliikenteen suurnopeusmatkustaja-alus on peruskatsastettava siten kuin non-SOLAS-direktiivissä säädetään ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa non-SOLAS-direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun peruskatsastuksen ja muiden non-SOLAS-direktiivin mukaisten katsastusten suorittamisesta.

48 §

Muun kuin non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvan kotimaanliikenteessä käytettävän matkustaja-aluksen meriturvallisuuskatsastus

Kotimaanliikenteessä käytettävä matkustaja-alus, joka ei kuulu non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan, on peruskatsastettava ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Edellä 1 momentissa tarkoitetulle alukselle on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä uusintakatsastus ja vuosikatsastus.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin peruskatsastus, uusintakatsastus ja vuosikatsastus tehdään ja mitä näihin katsastuksiin sisältyy.

49 §

Kotimaanliikenteessä käytettävän lastialuksen ja proomun sekä kansainvälisessä liikenteessä käytettävän lastialuksen, joka ei kuulu SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan, meriturvallisuuskatsastus

Kotimaanliikenteessä käytettävä lastialus ja proomu sekä kansainvälisessä liikenteessä käytettävän lastialus, joka ei kuulu SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan, on peruskatsastettava ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Edellä 1 momentissa tarkoitetulle alukselle on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä uusintakatsastus ja vuosikatsastus. Lisäksi kotimaanliikenteessä käytettävälle lastialukselle, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500 ja kansainvälisessä liikenteessä käytettävälle sellaiselle lastialukselle, joka ei kuulu SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan, on tehtävä välikatsastus ja aluksen radiolaitteille on tehtävä määräaikainen katsastus.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin peruskatsastus, uusintakatsastus ja vuosikatsastus sekä määräaikainen katsastus ja välikatsastus tehdään ja mitä näihin katsastuksiin sisältyy.

50 §

Kalastusaluksen katsastus

Kalastusalusdirektiivin soveltamisalaan kuuluva alus on peruskatsastettava siten kuin kalastusalusdirektiivissä säädetään ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa kalastusalusdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun peruskatsastuksen ja muiden kalastusalusdirektiivin mukaisten katsastusten suorittamisesta.

Sellainen kalastusalus, joka ei kuulu kalastusalusdirektiivin soveltamisalaan, on peruskatsastettava ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena. Liikenne- ja viestintävirasto antaa kalastusalusluokkiin ja pyyntialueisiin perustuvia tarkempia määräyksiä näiden alusten katsastuksista.

51 §

Erikoisaluksen, ammattiveneen ja vuokraveneen katsastus

Erikoisalus, ammattivene ja vuokravene on peruskatsastettava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena.

Erikoisalukselle, ammattiveneelle ja vuokraveneelle on peruskatsastuksen lisäksi tehtävä uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin peruskatsastus, uusintakatsastus, vuosikatsastus, välikatsastus ja määräaikainen katsastus tehdään ja mitä näihin katsastuksiin sisältyy.

52 §

Talviliikenteessä käytettävän aluksen rungonkatsastus

Kun alus otetaan ensimmäisen kerran käyttöön talviliikenteessä, sen runko on katsastettava talviliikennettä varten. Talviliikenteessä käytettävän aluksen pohja on katsastettava ulkopuolelta vuosittain ennen kuin alusta käytetään uudelleen talviliikenteeseen.

Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttaman hyväksytyt luokituslaitoksen jääluokittamalle alukselle ei tarvitse tehdä 1 momentissa tarkoitettua katsastusta. Liikenne- ja viestintävirasto voi lisäksi erityisistä syistä vapauttaa luokittamattoman aluksen 1 momentissa tarkoitettua katsastuksesta edellyttäen, että alusturvallisuutta ei vaaranneta.

53 §

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi suoritettavat katsastukset

Alus on katsastettava ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena sen varmistamiseksi, että alus täyttää merenkulun ympäristönsuojelulain vaatimukset. Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi suoritettaviin katsastuksiin sovelletaan, mitä MARPOL 73/78 -yleissopimuksessa, Helsingin sopimuksessa, Euroopan unionin säädöksissä ja Suomea sitovissa muissa kansainvälisissä velvoitteissa määrätään.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa MARPOL 73/78 -yleissopimuksen, Helsingin sopimuksen, Euroopan unionin säädösten ja Suomea sitovien muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen katsastusten suorittamisesta.

54 §

Lastiviivakatsastukset

Lastiviivayleissopimuksen soveltamisalaan kuuluva alus on katsastettava siten kuin lastiviivayleissopimuksessa tai Itämeren lastiviivasopimuksessa määrätään.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa lastiviivayleissopimuksen ja Itämeren lastiviivasopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarkemmat tekniset määräykset 1 momentissa tarkoitettujen katsastusten suorittamisesta.

Kotimaanliikenteessä käytettävälle alukselle, jonka pituus on vähintään 24 metriä, on suoritettava lastiviivakatsastus ennen sen asettamista liikenteeseen. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä katsastuksen suorittamisesta.

55 §

Ylimääräinen katsastus

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää, että suomalaiselle alukselle on suoritettava ylimääräinen katsastus alukselle tehtyjen merkittävien korjaus- tai muutostöiden, tapahtuneen merionnettomuuden, aluksella havaitun vian tai muun erityisen syyn sitä edellyttäessä, vaikka laivanisäntä tai hänen edustajansa ei sitä hakisi.

Jos aluksen navigointilaitteita tai kuljetuskoneistoa ohjataan integroidulla järjestelmällä, laivanisäntä on velvollinen esittämään ylimääräisessä katsastuksessa käsikirjan järjestelmän toiminnasta sekä siinä ohjeistamattomien toimintojen selvittämiseksi pöytäkirjan laitteen valmistajan teettämästä tai tekemästä järjestelmän testauksesta. Jos laivanisäntä ei

esitä testipöytäkirjaa, Liikenne- ja viestintävirasto voi laivanisäntää kuultuaan pyytää puolueetonta tutkimuslaitosta testaamaan järjestelmän laivanisännän kustannuksella.

56 §

Aluksen muuttaminen katsastuksen jälkeen

Katsastuksen jälkeen aluksen rakenteellisiin järjestelyihin, koneistoon, varusteisiin tai muuhun katsastuksen kohteeseen ei saa tehdä muutoksia ilman Liikenne- ja viestintäviraston suostumusta.

57 §

Katsastusasiakirjat sekä todistus- ja turvallisuuskirjat

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos myöntää katsastusten perusteella katsastusasiakirjat sekä todistus- ja turvallisuuskirjat tai tekee niihin merkinnän suoritettua määräaikaisesta katsastuksesta taikka väli- tai vuosikatsastuksesta. Jos aluksessa on havaittu olennaisia puutteita, asiakirjat annetaan puutteiden korjaamisen jälkeen.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa SOLAS-yleissopimuksen, lastiviivayleissopimuksen, MARPOL 73/78 -yleissopimuksen, non-SOLAS-direktiivin, kalastuslainsäädännön ja aluskierrätysasetuksen sekä muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöön panemiseksi tarkemmat määräykset siitä, mitä katsastusasiakirjoja sekä todistus- ja turvallisuuskirjoja katsastusten perusteella annetaan sekä siitä, kuinka kauan ne ovat voimassa ja miten niiden voimassaoloa voidaan jatkaa.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää merityöyleissopimuksen mukaisen merityösertifikaatin ja sen liitteenä olevan merityöehtojen noudattamista koskevan ilmoituksen. Myöntämisen edellytyksenä on, että Liikenne- ja viestintävirasto on toimivaltaansa kuuluvien seikkojen osalta todennut, ettei myöntämiselle ole estettä ja että työsuojeluviranomainen on suorittamansa tarkastuksen perusteella todennut Liikenne- ja viestintävirastolle antamassaan lausunnossa, ettei myöntämiselle ole estettä työsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien seikkojen osalta. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset merityösertifikaatin myöntämiseen liittyvistä menettelyistä.

Liikenne- ja viestintäviraston on peruutettava merityösertifikaatti silloin, kun virasto on toimivaltaansa kuuluvien seikkojen osalta tai työsuojeluviranomainen on suorittamansa tarkastuksen perusteella todennut Liikenne- ja viestintävirastolle antamassaan lausunnossa, että alus ei todistettavasti vastaa merityöyleissopimuksen vaatimuksia eikä asian korjaamiseksi ole ryhdytty tarvittaviin toimenpiteisiin.

58 §

Väliaikainen todistus- tai turvallisuuskirja

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos voi myöntää alukselle katsastuksen perusteella väliaikaisen todistus- tai turvallisuuskirjan, joka on voimassa enintään viisi kuukautta.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos voi myöntää alukselle väliaikaisen merityösertifikaatin, joka on voimassa enintään kuusi kuukautta. Myöntämisen edellytyksenä on, että Liikenne- ja viestintävirasto ja työsuojeluviranomainen ovat toimivaltaansa kuuluvien seikkojen osalta todenneet, ettei myöntämiselle ole estettä. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset väliaikaisen merityösertifikaatin myöntämiseen liittyvistä menettelyistä.

59 §

Todistus- tai turvallisuuskirjan uusiminen ja sen voimassaolon lakkaaminen

Jos aluksen nimi tai kotipaikka muuttuu tai aluksen tiedoissa tapahtuu muita todistus- tai turvallisuuskirjan tai merityösertifikaatin tietoihin vaikuttavia muutoksia, laivanisännän tai hänen edustajansa on viipymättä haettava kirjallisesti uutta todistus- tai turvallisuuskirjaa Liikenne- ja viestintävirastolta tai hyväksytyltä luokituslaitokselta ja uutta merityösertifikaattia Liikenne- ja viestintävirastolta.

Todistus- tai turvallisuuskirja lakkaa olemasta voimassa, jollei siihen ole tehty merkintää säädetystä vuosi-, väli- tai määräaikaiskatsastuksesta taikka jos alukseen on tehty muutos ilman Liikenne- ja viestintäviraston tai hyväksyn luokituslaitoksen suostumusta tai jos alus siirtyy toisen valtion lipun alle.

Merityösertifikaatti lakkaa olemasta voimassa, jos:

- 1) alusta ei ole tarkastettu merityöyleissopimuksen määräysten mukaisesti;
- 2) merityösertifikaattia ei ole allekirjoitettu hyväksytyin välitarkastuksen jälkeen;
- 3) alus siirtyy toisen valtion lipun alle;
- 4) ei enää toimi laivanisännän lukuun;
- 5) aluksen rakenteisiin tai laitteisiin on tehty olennaisia muutoksia.

60 §

Aluksessa havaittu puutteellisuus

Jos katsastusta suoritettaessa aluksessa havaitaan vika tai puute, katsastajan on ilmoitettava siitä aluksen päällikölle tai laivanisännälle ja asetettava määräaika vian tai puutteen korjaamiselle tai poistamiselle sekä tehtävä siitä asianmukainen merkintä katsastusasiakirjoihin. Vian tai puutteen korjaamisesta tai poistamisesta on määräajan kuluessa ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle.

61 §

Aluksen todistus- tai turvallisuuskirjan poisottaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa suomalaiselta alukselta pois sille myöntämänsä tai hyväksytyin luokituslaitoksen myöntämän todistus- tai turvallisuuskirjan, jos alus ei ole rakenteeltaan, koneistoltaan, varustukseltaan tai toiminnaltaan katsastuksessa edellytetyssä kunnossa. Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos myöntää alukselle poisotetun todistus- tai turvallisuuskirjan tilalle väliaikaisen todistus- tai turvallisuuskirjan, jonka voimassaoloaikana aluksessa havaittu vika tai puute on korjattava. Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos myöntää alukselle viipymättä uuden todistus- tai turvallisuuskirjan sen jälkeen, kun se on todennut, että aluksessa havaittu vika tai puute on asianmukaisesti korjattu. Uusi todistus- tai turvallisuuskirja myönnetään samaksi ajaksi, jonka poisotettu todistus- tai turvallisuuskirja olisi ollut voimassa.

62 §

Poikkeusten myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksissa määräajaksi myöntää poikkeuksia tässä luvussa säädettyistä tai tämän luvun säännösten nojalla määrätyistä vaatimuksista. Poikkeukset eivät saa olla ristiriidassa Suomea velvoittavien kansainvälisten sopimusten kanssa.

Poikkeus voidaan myöntää sillä edellytyksellä, ettei aluksen turvallisuustaso olennaisesti heikenny.

Jos alusta käytetään liikenteessä yksinomaan ulkomaan satamien välillä, Liikenne- ja viestintävirasto voi, ottaen huomioon liikenteen laadun kuitenkin määrätä, että tällainen liikenne on rinnastettava siihen verrattavaan kotimaanliikenteeseen tai kansainväliseen liikenteeseen.

63 §

Aluksenmittauksen tarkoitus ja tarkemmat määräykset

Aluksenmittauksella määritetään aluksen brutto- ja nettovetoisuus aluksenmittausyleissopimuksen mukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi aluksenmittausyleissopimuksen yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi antaa tarkempia määräyksiä aluksenmittausyleissopimuksessa asetetuista vaatimuksista IMO:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi IMO:n yleiskokouksen 19 päivänä marraskuuta 1981 antamassa päätöslauselmassa A.494 määrätyllä tavalla ja laivanisännän pyynnöstä sallia, että aluksen bruttovetoisuutena käytetään myös rinnakkain yhdenmukaisesta aluksenmittausjärjestelmästä tehdyn yleissopimuksen (SopS 18/1955) mukaan määritettyä vetoisuutta.

64 §

Aluksenmittauksen suorittajat

Suomalaisen aluksen aluksenmittauksen suorittaa Liikenne- ja viestintävirasto tai Liikenne- ja viestintäviraston nimeämä aluksenmittaaja, joka ei toimi Liikenne- ja viestintäviraston palveluksessa.

65 §

Nimetty aluksenmittaaja

Nimetyllä aluksenmittaajalla tulee olla sellainen pätevyys, että hän pystyy suorittamaan asianmukaisesti aluksenmittauksia. Nimetyn aluksenmittaajan pätevyysvaatimuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Nimetyn aluksenmittaajan nimityskirja myönnetään määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Nimityskirja voidaan hakemuksesta uusida, jos hakija osoittaa säilyttäneensä pätevyytensä.

Liikenne- ja viestintäviraston on peruutettava nimetyn aluksenmittaajan nimityskirja, jos:

- 1) nimetty aluksenmittaaja ei enää tiedoiltaan ja taidoiltaan täytä nimityskirjan saamisen edellytyksiä; tai
- 2) nimetty aluksenmittaaja rikkoo vakavasti tai toistuvasti tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Ennen nimityskirjan peruuttamista nimettyä aluksenmittaajaa on kuultava.

Edellä 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa nimetyn aluksenmittaajan palauttamaan heti nimityskirjansa Liikenne- ja viestintävirastolle.

Nimityskirja peruutetaan kokonaan tai määräajaksi. Määräaika alkaa kulua siitä, kun nimetty aluksenmittaaja on saanut tiedon päätöksestä tai viimeistään kun nimityskirjan voimassaolo päättyy.

66 §

Aluksenmittauksen hakeminen ja järjestäminen

Laivanisännän tai hänen edustajansa on haettava kirjallisesti aluksenmittausta Liikenne- ja viestintävirastolta tai nimetyltä aluksenmittaajalta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset hakemukseen liitettävistä tiedoista, hakemuksen ajankohdasta ja aluksenmittauksen järjestämisestä.

67 §

Aluksenmittaus ja mittakirja

Alus, jonka pituus on vähintään 12 metriä, on mitattava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena. Laivanisännän tai aluksen päällikön pyynnöstä voidaan mitata myös alus, jonka pituus on alle 12 metriä.

Kun aluksen rakennustyö on edistynyt niin pitkälle, että aluksen yläkansi on paikoillaan, aluksenmittaajaa voidaan pyytää laatimaan kannenalaista tilaa koskeva väliaikainen mittaus.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa aluksenmittauksen perusteella alukselle aluksenmittausyleissopimuksen mukaisen mittakirjan.

68 §

Toisen valtion viranomaisen suorittama aluksenmittaus

Liikenne- ja viestintävirasto voi pyytää aluksenmittausyleissopimuksen sopimuspuolen asianomaista viranomaista mittaamaan suomalaisen aluksen ulkomailla. Tällainen aluksenmittaus tunnustetaan samanarvoiseksi tässä luvussa tarkoitettun aluksenmittauksen kanssa.

Aluksenmittausyleissopimuksen sopimuspuolen lipun alla purjehtiva alus voidaan mitata Suomessa, jos aluksen lippuvaltion asianomainen viranomainen pyytää sitä Liikenne- ja viestintävirastolta.

70 §

Suomalaisen aluksen siirtyminen toisen valtion lipun alle

Kun liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkitty alus siirtyy toisen aluksenmittausyleissopimukseen liittyneen valtion lipun alle, sen mittakirjan voimassaoloaika jatkuu enintään kolme kuukautta tai siihen asti, kunnes tämän lippuvaltion asianomainen viranomainen korvaa mittakirjan toisella kansainvälisellä mittakirjalla siitä riippuen, kumpi ajankohta on aikaisempi. Mittakirja on palautettava Liikenne- ja viestintävirastolle.

71 §

Suezin kanavan ja Panaman kanavan mittakirjat

Liikenne- ja viestintävirasto voi laivanisännän tai aluksen päällikön pyynnöstä antaa suomalaiselle alukselle englannin kielellä laaditun Suezin kanavan mittakirjan tai Panaman kanavan mittakirjan. Tällainen mittakirja voidaan antaa myös Suomen satamassa olevalle ulkomaiselle alukselle, jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö sitä Liikenne- ja viestintävirastolta pyytää.

Aluksenmittaus ja vetoisuuden määrittäminen tulee tehdä Suezin kanavan tai Panaman kanavan kulloinkin voimassaolevien aluksenmittaussääntöjen mukaisesti.

73 §

Mittakirjan tietoihin vaikuttavat muutokset

Jos aluksessa on mittakirjan saamisen jälkeen tapahtunut sen vetoisuuteen vaikuttavia muutoksia, laivanisännän tai aluksen päällikön on ilmoitettava siitä viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle. Aluksen vetoisuus on määritettävä uudelleen ja alukselle on annettava uusi, aluksenmittausyleissopimuksen mukainen mittakirja aluksenmittausyleissopimuksessa määrättyä aikarajoitusta noudattaen.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun aluksen lastitiloiksi merkitsemättömiä tiloja käytetään lastitiloina.

Jos 1 momentissa tarkoitetut muutokset todetaan ulkomaisessa aluksessa, jolla on aluksenmittausyleissopimuksen mukainen mittakirja, Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava siitä aluksen lippuvaltion aluksenmittausviranomaisille.

Jos aluksen nimi tai kotipaikka muuttuu tai aluksen tiedoissa tapahtuu muita mittakirjan tietoihin vaikuttavia muutoksia, laivanisännän tai hänen edustajansa on viipymättä haettava kirjallisesti uutta mittakirjaa Liikenne- ja viestintävirastolta.

74 §

Mittakirjan katoaminen tai vahingoittuminen

Jos aluksen mittakirja katoaa, laivanisännän tai aluksen päällikön on ilmoitettava siitä Liikenne- ja viestintävirastolle. Jos on perusteltua syytä olettaa mittakirjan kadonneen, Liikenne- ja viestintävirasto antaa alukselle uuden mittakirjan, johon merkitään sen antamisen syy.

Jos aluksen mittakirja on vahingoittunut tai siinä määrin kulunut, että sen käyttäminen vaikeutuu, Liikenne- ja viestintävirasto antaa hakemuksesta uuden mittakirjan sillä ehdolla, että vanha mittakirja palautetaan Liikenne- ja viestintävirastolle. Uuteen mittakirjaan merkitään sen antamisen syy.

75 §

Lastaaminen ja kuljetus

Alus on lastattava siten, että sen vakavuus ja kantokyky ovat riittäviä ja ettei sen rakenteisiin kohdistu liiallisia rasituksia. Alusta ei saa lastata yli lastimerkin eikä lastia sijoittaa niin, että se estää vapaan tai turvallisen pääsyn aluksen käytön vuoksi tarvittaviin kohteisiin tai laitteisiin eikä niin, että aluksella on alkukallistumaa.

Alusta lastattaessa on otettava tarkoin huomioon aluksen sopivuus aiottuun kuljetukseen ja kuljetettavan lastin ominaisuudet. Ihmishengen ja terveyden, aluksen ja lastin sekä ympäristön turvallisuutta vaarantavien tapahtumien varalta on ryhdyttävä tarpeellisiin varotoimiin.

Alus, jolla on lastinkiinnityskäsikirja, on lastattava hyväksytyyn lastinkiinnityskäsikirjan mukaisesti tai Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän muun tavan tai menetelmän mukaisesti.

Alus on lastattava siten, että lasti ei haittaa näkyvyyttä komentosillalta.

Matkustaja-alusta ei saa käyttää hinaamiseen, ellei kyseessä ole avun antaminen matkalla tavatulle hädänalaiselle alukselle.

Liikenne- ja viestintävirasto voi SOLAS-yleissopimuksen, Euroopan unionin säädösten tai Suomea sitovien muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä aluksen lastaamisesta ja kuljettamisesta.

76 §

Viljan kuljetus irtolastina aluksessa

Kuljettaessa viljaa irtolastina aluksessa kansainvälisessä liikenteessä on noudatettava SOLAS-yleissopimuksen ja sen nojalla annettujen säännösten määräyksiä.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset viljan kuljettamisesta ja lastaamisesta kotimaanliikenteessä olevassa suomalaisessa aluksessa tai ulkomaisessa aluksessa, joka lastaa tai purkaa viljaa Suomen satamassa. Liikenne- ja viestintäviraston määräysten sijasta voidaan viljan kuljettamisessa kotimaanliikenteessä noudattaa 1 momentissa mainittuja määräyksiä.

77 §

Alukseen tehtävät merkinnät

Liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin merkittyyn alukseen on merkittävä aluksen nimi, kotipaikka ja merkinnät syväyksestä. Lisäksi alukseen on tehtävä muut SOLAS-yleissopimuksessa, Euroopan unionin säädöksissä tai Suomea sitovissa muissa kansainvälisissä velvoitteissa edellytetyt merkinnät.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen merkintöjen tekemisestä, merkintöjen sijainnista ja merkitsemistavasta sekä merkkien koosta.

79 §

Helikopterikuljetukset

Jollei ilmailulaista (864/2014) tai helikopterikuljetuksiin sovellettavasta Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta seuraa, helikopterikuljetuksia alukselle tai alukselta voidaan suorittaa, jos aluksen kansitiloissa on käytettävissä vinssausalue, rajoitettu laskeutumisalue tai täydellinen laskeutumisalue.

Kansainvälisessä liikenteessä olevalla ja non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla kotimaan matkoilla liikennöivällä A-luokan ro-ro-matkustaja-aluksella sekä säiliöaluksella on oltava täydellinen tai rajoitettu laskeutumisalue SOLAS-yleissopimuksessa edellytetyllä tavalla. Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla B-, C- ja D-luokan ro-ro-matkustaja-aluksella on oltava vinssausalue tai laskeutumisalue non-SOLAS-direktiivissä edellytetyllä tavalla.

Hätätilanteessa aluksen päällikkö ja helikopterin päällikkö päättävät yhdessä helikopterikuljetuksen suorittamistavasta ja -paikasta, jos aluksella ei ole helikopteritoiminnassa vaadittavia merkintöjä taikka jos turvavarusteet ovat puutteelliset.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa turvallisuuden kannalta riittävän tason varmistamiseksi IMO:n suositusten sekä Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) standardien ja suositusten mukaisia tarkempia määräyksiä helikopterikuljetusten edellyttämistä teknisistä vaatimuksista, merkeistä ja radioliikenteestä sekä kuljetuksissa noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä.

80 §

Poikkeusten myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisistä syistä yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 79 §:n 4 momentin nojalla annetuista helikopteritoimintaa koskevista määräyksistä, jos poikkeus ei olennaisesti heikennä aluksen, helikopterin, aluksessa tai helikopterissa olevien henkilöiden taikka ympäristön turvallisuutta.

946/2018

81 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Liikenne- ja viestintävirasto.

Poliisin, Tullin, työsuojeluhallinnon ja Väyläviraston on annettava Liikenne- ja viestintävirastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi virka-apua. Rajavartiolaituksen antamasta virka-avusta säädetään rajavartiolaissa (578/2005).

82 §

Määräykset kotimaanliikenteen liikennealueiden rajoista

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset 2 §:n 36 kohdassa määriteltujen kotimaanliikenteen liikennealueiden rajoista.

83 §

Alusten turvallisuuslaitteiden huoltoyritykset

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy alusten turvallisuuslaitteiden toiminnan varmistamiseksi sellaiset huoltoyritykset, joiden osalta SOLAS-yleissopimuksessa edellytetään hallinnon hyväksymistä. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset huoltoyritysten hyväksymisen edellytyksistä ja niiden toiminnalle asetettavista vaatimuksista SOLAS-yleissopimuksen vaatimusten mukaisesti.

84 §

Kustannusten korvaaminen Liikenne- ja viestintävirastolle

Tämän lain mukaisista Liikenne- ja viestintäviraston suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992). Tarkempia säännöksiä maksuista annetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

92 §

Toimenpiteistä luopuminen

Jos alusturvallisuusrikkomus on vähäinen tai teosta tekijälle aiheutuvia hallinnollisia seuraamuksia voidaan teon vakavuuteen nähden pitää riittävinä, voidaan syyte jättää ajamatta tai rangaistus tuomitsematta.

Jos rikkomus ilmeisesti on sellainen kuin 1 momentissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto voi muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa rikkomukseen syyllistyneelle huomautuksen.

93 §

Muutoksenhaku

Liikennöintiluvan, nimityskirjan sekä merityösertifikaatin peruuttamista ja katsastusvaltuutuksen keskeyttämistä tai peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Liikenne- ja viestintäviraston, hyväksytyyn luokituslaitoksen, nimetyn katsastajan tai nimetyn aluksenmittaajan päätökseen saa vaatia oikaisua virastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 1 momentissa koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain mukaisesti määräämään maksuun haetaan muutosta siten kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner